

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УНІВЕРСИТЕТ
БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»

Hochschule der
Deutschen Bundesbank
Schloss Hachenburg

НАУКОВО-НАВЧАЛЬНИЙ
КОМПЛЕКС «ЕКОНОМОСВІТА»

УНИВЕРЗИТЕТ
У КРАГУЈЕВЦУ

UNIwersytet
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

ПОЛЕСКИЙ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ

UNIwersytet
EKONOMICZNY
WE WROCLAWIU

VILNIAUS
UNIVERSITETAS

PAŃSTWOWA
WYŻSZA SZKOŁA
TECHNICZNO-EKONOMICZNA
IM. KS. BRONISŁAWA
MARKIEWICZA W JAROSŁAWIU

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE
ANNO 1919
UNIVERSITY OF LATVIA

VYSOKÁ ŠKOLA
BĀŇSKÁ-TECHNICKÁ
UNIVERZITA OSTRAVA

ՀԱՅԿԱՆՈՒՄԻ ՇԵՐՅՈՒԿԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
CAUCASUS UNIVERSITY

EUROPEAN
UNIVERSITY
FOR ECONOMICS
& MANAGEMENT

XI Міжнародна науково-практична конференція

ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ І СВІТОВИЙ ФІНАНСОВИЙ ПРОСТІР

Збірник тез

Львів
2016

УДК 336:65.012.12

ББК 65.26

Інтеграція України в європейський і світовий фінансовий простір: збірник тез XI Міжнародної науково-практичної конференції, 19–20 травня 2016 року / Львівський навчально-науковий інститут ДВНЗ «Університет банківської справи». – Львів, 2016. – 220 с.

Збірник містить матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції, проведеної у ДВНЗ «Університет банківської справи» 19–20 травня 2016 року. В тезах доповідей висвітлено результати теоретичних і прикладних досліджень із широкого кола питань розвитку фінансового ринку України в умовах інтеграції в європейський і світовий фінансовий простір.

Редакційна колегія:

Тимощук М. Р., доцент кафедри фінансів та фінансово-економічної безпеки, к.е.н., доцент

Шурпенкова Р. К., доцент кафедри обліку та аудиту, к.е.н., доцент

Слобода Л. Я., доцент кафедри банківської справи, к.е.н., доцент

Шегинська Н. З., доцент кафедри економіки та управління персоналом, к.е.н., доцент

Дудинець Л. А., старший науковий співробітник науково-дослідної частини, к.е.н.,

Гірна О. Й. старший науковий співробітник науково-дослідної частини, к.ф.-м.н.

Адреса редакційної колегії:

Львівський інститут ДВНЗ «Університет банківської справи»
просп. Т. Г. Шевченка, 9, м. Львів, 79005

ОЦЕНКА СОДЕРЖАНИЯ МОНЕТАРНОЙ ПОЛИТИКИ БЕЛАРУСИ НА ОСНОВЕ АНАЛИЗА БАЛАНСА НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА

О. А. Золотарева

УО «Полесский государственный университет»

А. А. Минченко

Гомельский филиал Международного университета «МИТСО»

О. А. Теляк

УО «Полесский государственный университет»

The monetary policy of Regulator is characterized by the structure of its balance. The article contains analysis of the structure of balance of the National Bank of the Republic of Belarus, the appropriate conclusions are made.

Особенности монетарной политики центрального банка страны ясно отражает структура его баланса. В последние годы для большинства развитых стран и ряда стран с формирующимися рынками было характерно существенное расширение баланса центральных банков. В развитых странах этот процесс ознаменовал собой принципиальное изменение роли центральных банков, которые в рамках борьбы с кризисом выступали теперь не только как кредиторы последней инстанции, но и использовали свой баланс для достижения финансовой и общеэкономической стабильности. Расширение балансов происходило в рамках программ количественного и кредитного смягчения посредством широкомасштабного приобретения внутренних активов и усиленной кредитной поддержки финансового и нефинансового секторов.

В Беларуси в течение последнего десятилетия тоже наблюдается тенденция роста баланса центрального банка и изменение его состава и

структуры. Так за период с 2002 по 2011 год соотношение актива баланса Национального банка и ВВП увеличилось на 16,2 п. п., достигнув значения 26,6% от ВВП. В долларовом измерении сумма актива выросла за этот период в 14,7 раза. В 2012–2014 годах происходило снижение величины баланса Национального банка и в абсолютном выражении, и по отношению к ВВП.

Структура актива Национального банка характеризуется значительным удельным весом следующих статей: средств в банках-нерезидентах (39,9% баланса); облигаций Банка развития в портфеле Национального банка (60,34% совокупного портфеля ценных бумаг); результата переоценки по справедливой стоимости своповых контрактов в инвалюте с банками-резидентами (10,4% баланса). Особенной чертой структуры актива является также небольшая доля кредитов банкам-резидентам (6,23%). Структура пассивной части баланса отличается значительной долей, приходящейся на средства Правительства (25,9%); незначительным удельным весом обязательных резервов и выпущенных долговых обязательств (в сумме 3,5% обязательств).

Основные выводы, связанные с анализом баланса Национального банка, сводятся к следующему: рост баланса Национального банка приходился в основном на период с 2009 по 2011 годы; главным фактором роста баланса в этот промежуток времени являлись иностранные активы, а главным инструментом абсорбирования ликвидности – депозиты правительства. Традиционные для стран с формирующимися рынками инструменты стерилизации – обязательные резервы и выпуск ценных бумаг – играют второстепенную роль в абсорбировании денежной массы.

Наряду с депозитами правительства фактором стерилизации является ставка рефинансирования. Власти вынуждены балансировать между необходимостью девальвации национальной валюты для активизации внешнего спроса и потребностью в поддержании достаточного уровня процентных ставок для стимулирования сбережений, основными формами которых в Беларуси являются банковские депозиты и иностранная валюта. С одной стороны, высокие процентные ставки являются фактором роста денежной массы за счет расширения депозитной базы, а с другой, способствуют снижению кредитной активности банков и трансформации банковских активов в ликвидные, но низкодоходные формы. Процентная политика приобретает адаптационный характер, временами вступая в разрушительный резонанс с цикличностью деловой конъюнктуры. Эмпирически Национальный банк пытается найти точку равновесия между уровнем обменного курса и ставкой рефинансирования.

При всех «особенных» чертах монетарной политики Национального банка Беларуси для нее характерна ориентация на внешние задачи, как и для других стран с развивающимися рынками. Направленность монетарной политики на стимулирование внешнего спроса неизменно предполагает регулирование обменного курса в той или иной форме. А таргетирование обменного курса в долгосрочном плане стимулирует инфляцию и поддерживает высокие процентные ставки, что не благоприятствует росту ВВП и диверсификации экономики. А попытки поощрения внутреннего спроса в условиях неразвитости финансового рынка, долларизации экономики, негативных адаптивных ожиданий неизбежно приводят к инфляции и росту спроса на иностранную валюту.

При осуществлении нестандартных мер Национальный банк ориентировался прежде всего на стабилизацию валютного рынка. Набор исходных параметров макроэкономики в Беларуси в главных чертах соответствовал ситуации в большинстве стран с формирующимися рынками: высокие процентные ставки, высокая и волатильная инфляция, низкий уровень банковской конкуренции и небольшой рынок внутреннего кредитования. Уровень независимости Национального банка ниже, чем в большинстве развитых стран, а для денежно-кредитной политики характерен компромисс целей: ценовая стабильность, финансовая и фискальная стабильность, экономический рост. Важно также, что квазибюджетные меры применялись Национальным банком и в годы, предшествовавшие кризису, в форме предоставления кредитов по льготным процентным ставкам на финансирование государственных программ, вложения средств в хозяйственную деятельность юридических лиц. Монетарная политика отличается меньшей прозрачностью и транспарентностью, чем в развитых странах, что не способствует развитию доверия к деятельности регулятора. Вынужденные ограничения в монетарной активности Национального банка компенсируются действиями фискальных властей по поддержке нефинансового сектора. Интенсивность мер кредитного смягчения была существенно ниже, чем в развитых странах, в результате чего рост баланса Национального банка происходил меньшими темпами.

Работа выполняется при поддержке Белорусского республиканского фонда фундаментальных исследований по договору от 4 мая 2015 года № Г15Р–040.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ I. РОЗВИТОК МІЖНАРОДНИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ФІНАНСОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

<i>Козьмук Н. І.</i> Інтеграція європейських стандартів організації і роботи фінансової системи	8
<i>Канцір І. А.</i> Макропруденційний підхід до забезпечення фінансової стабільності	10
<i>Другов О. О., Глущенко М. М.</i> Перспективи розвитку державного інвестування інтелектуалізації економіки України	12
<i>Пишк Б. І.</i> Зміцнення економічної безпеки держави на базі інтелектуального потенціалу	14
<i>Кліпкова О. І.</i> Міжнародна індексація України за рівнем інноваційного розвитку	16
<i>Тяжкороб І. В.</i> Фінансове забезпечення функціонування та розвитку субрегіональних соціально-економічних систем	19
<i>Гірняк В. В., Миколишин М. М.</i> Європейський досвід становлення університетської автономії	20
<i>Пухир С. Т.</i> Капітальні видатки державного бюджету – механізм фінансування регіонального розвитку	23
<i>Євтух Л. Б., Телюк К. Ф.</i> Виконання бюджету за видатками як складова бюджетного менеджменту	26
<i>Сажинець С. Й.</i> Бюджетування в обліковому забезпеченні діяльності підприємства з капітального інвестування	28
<i>Султанова К. В.</i> Бюджетирование, ориентированное на результат, как целесообразное направление повышения качества и информационной ценности использования денежных средств	31
<i>Тимошук М. Р., Селюченко Н. Є.</i> Основні тенденції фінансування інновацій у Львівській області	34
<i>Савіцька О. П., Погребняк Л. В., Савіцька Н. В.</i> Інноваційний розвиток як необхідна передумова забезпечення конкурентоспроможності туристичних підприємств	37
<i>Стадницька О. М.</i> Фінансове забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності в Україні	39
<i>Качмар С. І.</i> Інструменти підтримки розвитку інновацій: світовий досвід для України	41
<i>Володько П. Л.</i> Кредитное финансирование инвестиционной деятельности	44
<i>Вознюк М. А., Садов'як М. С.</i> Джерела фінансування інвестицій у будівництво житла в Україні	46

<i>Ланішко З. Я.</i> Проблеми залучення населення до фінансування проектів у сфері житлового будівництва	48
<i>Чернорук С. В.</i> Перспективы лизингового кредитования как альтернативной формы кредитного финансирования в Республике Беларусь на основе зарубежного опыта	51
<i>Другова В. Т., Прохоренко В. П.</i> Функціональне призначення лізингу у сфері економічних відносин	53
<i>Дудинець Л. А.</i> Довірче управління активами на фінансовому ринку України ...	56
<i>Гирик О. С.</i> Інноваційні інструменти контролю у сфері державного регулювання виробництва та обігу тютюнових виробів	59
<i>Смага Л. М., Гнатів О. А.</i> Аналіз рівня податкового навантаження у країнах із розвинутою ринковою економікою	61
<i>Лягуская Н. В., Самута Е. В.</i> Оптимизация налогов и налоговой нагрузки ОАО «Березовский сыродельный комбинат»	63
<i>Шевчук О. О.</i> Концепція ризикоорієнтованого управління діяльністю страхових компаній	66
<i>Козоріз Г. Г.</i> Соціальне страхування як елемент державної соціальної політики	69
<i>Чеверда С. С., Бітько О. О.</i> Методологічні підходи до оптимізації бізнес-процесів	72

СЕКЦІЯ ІІ. ПРІОРИТЕТИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

<i>Szczepański M., Khmelyarchuk M.</i> Problems and priorities of the development of Ukrainian and Polish banking systems: common and distinctive features	76
<i>Sloboda L., Moskva M.-O.</i> Bank Capital under Ukrainian Banking System reorganization conditions	79
<i>Лукашевич В. О.</i> Цифровая трансформация традиционных банковских услуг: система «ЕРИП»	81
<i>Олейнюк Р. Є.</i> Банківські інструменти для поліпшення євроінтеграційних можливостей українських фірм	84
<i>Голуб Г. Г., Слобода Л. Я.</i> Регулювання ризиків і формування простору довіри до банків в умовах економічної нестабільності	87
<i>Рисін В. В., Рисін М. В.</i> Управління моральним ризиком діяльності банків	90
<i>Грудзевич Я. В., Грудзевич У. Я.</i> Трансформація вимог до капіталу на першому етапі функціонування банківської системи України	92
<i>Дунас Н. В.</i> Відновлення довіри до банків: урок для України	94
<i>Сідельник О. П.</i> Проблеми капіталізації банків України	97

<i>Галайко Н. Р.</i> Сучасний стан банківської системи України	100
<i>Денис О. Б.</i> Оцінка концентрації власності в банках України	102
<i>Гасюк М. О.</i> Оцінка індексів концентрації банківської системи України	105
<i>Ланішко М. Л.</i> Вплив методичної похибки на результат незалежної оцінки об'єктів методом непрямой капіталізації	109
<i>Табачук Г. П.</i> Бюджетування як інструмент фінансового планування в банку	112
<i>Руденко З. М.</i> Запровадження режиму інфляційного таргетування Національним банком України	114
<i>Білик О. І., Дребот Н. П.</i> Аналіз цінової політики банків в Україні та Польщі	116
<i>Підгурська О. І.</i> Проблеми функціонування і розвитку Стабілізаційного фонду України в умовах розгортання економічної кризи	119
<i>Павлишин О. П., Павлишин М. І.</i> Проблеми банківського корпоративного кредитування в Україні	121
<i>Вовчак О. Д., Сенищ М. П.</i> Напрями підвищення ефективності функціонування банківського сектору в Україні	124

СЕКЦІЯ ІІІ. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ В УМОВАХ РИНКОВИХ ВІДНОСИН

<i>Kożak-Siara T., Shurpenkova R.</i> Analiza funkcji systemu finansowego w Polsce ...	127
<i>Trembaczowski B.</i> Influence of the budget deficit on the dividend policy of state treasury shareholding companies	129
<i>Uziębło A.</i> Pogłębiona ocena rentowności przedsiębiorstwa z uwzględnieniem analizy przyczynowej i modelu du ponta. Studium przypadku: grupa kapitałowa alma market sa oraz spółka alma market sa w latach 2011–2015	132
<i>Wilczyńska M.</i> Intra-community acquisition and delivery of goods – tax settlements and accounts	134
<i>Демко І. І., Шурпенкова Р. К.</i> Основні аспекти вдосконалення фінансового стану підприємства	137
<i>Добрыдень Н. В., Дубойская В. П.</i> Совершенствование подходов к оценке финансового состояния организации на основе ограниченного набора показателей	139
<i>Золотарева О. А., Минченко А. А., Теляк О. А.</i> Оценка содержания монетарной политики Беларуси на основе анализа баланса Национального банка	142
<i>Кундря-Висоцька О. П., Вагнер І. М.</i> Модель бізнес-звітності у форматі сторітелінгу	145
<i>Нашкерська Г. В.</i> Розкриття у звітності проведених підприємствами кориговань на помилки	147

<i>Рудницький В. С., Любенко А. М.</i> Актуальність стандартизації контрольної діяльності	150
<i>Сарахман О. М.</i> Контроль над безпекою комерційного банку	152
<i>Стефанович Л. И.</i> Банковский бухгалтерский учет: актуальные проблемы теории	155
<i>Якубова И. П.</i> Развитие содержания и структуры бухгалтерской отчетности о затратах на производство продукции по экономическим элементам	157

СЕКЦІЯ ІV. СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ В ЕКОНОМІЦІ ТА ОСВІТІ

<i>Богів Я. С.</i> Поняття легітимності влади і народного суверенітету крізь призму соціологічної школи права в Німеччині	161
<i>Прокопюк А.</i> Польська модель освіти та її інтеграція в європейський освітній простір	163
<i>Тувакова Н. В.</i> Соціальні та економічні наслідки сучасних імміграційних процесів в ЄС	165
<i>Вознюк-Богів І. М.</i> Особливості соціальної інфраструктури Львівщини	168
<i>Завидівська О. І.</i> Капітал здоров'я і його значення для соціально-економічного розвитку України	169
<i>Дідик А. М.</i> Соціальні проблеми застосування соціально-економічних важелів забезпечення полівекторного розвитку підприємств в Україні	172
<i>Фітель О. І.</i> Маркетингова стратегія соціального підприємства	173
<i>Гузар У. Є., Цюпка О. О.</i> Модернізація системи соціального захисту населення на ринку праці в Україні	176
<i>Семів Л. К.</i> Проблеми соціального захисту та соціальної інтеграції трудових і освітніх мігрантів.....	179
<i>Михайлишин Б. І.</i> Стан зовнішньої трудової міграції в Україні на фоні нестабільної соціально-економічної ситуації	181
<i>Рак Н. Є.</i> Роль соціального підприємництва у соціально-економічному розвитку населення	184
<i>Калинець К. С.</i> Концептуальні підходи до розуміння соціальної відповідальності	185
<i>Костробій Т. Б.</i> Упровадження програм корпоративної соціальної відповідальності в організації	188
<i>Корженевич Ю. В.</i> Проблемы обучения переводу при подготовке специалистов экономического профиля	190
<i>Шегинська Н. З.</i> Оцінка лояльності персоналу: принципи і підходи	194
<i>Бодарецька О. М.</i> Проблеми впровадження і використання інноваційних технологій мотивування персоналу підприємствами в Україні	196

<i>Босак О. В.</i> Методи мотивації праці та їх значення в управлінні персоналом підприємства	198
<i>Коломієць О. Л.</i> Соціальний вектор удосконалення економічного інструментарію державного управління підприємництвом	200
<i>Возна Л. Б.</i> Нематеріальні стимули та їх значення в системі мотивації праці ..	202
<i>Буяр К. В.</i> Європейський досвід упровадження diversity management в управлінні персоналом	204

СЕКЦІЯ V. МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В АНАЛІЗІ, ПРОГНОЗУВАННІ Й УПРАВЛІННІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ

<i>Vodnar T., Parolya N., Schmid W.</i> Multi-period portfolio problem for an exponential utility	207
<i>Ministr J.</i> The optimize of administrative processes by use of dynamic simulation	208
<i>Квасній М. М.</i> Концепція моделювання динаміки фінансово-економічних систем на основі інтегрування неокласичної та еволюційної парадигм	211
<i>Гірна О. Й.</i> Переваги і недоліки мір банківської конкуренції	214
<i>Андрухів-Садовська Н. Б.</i> Вибір і впровадження інформаційних систем у бухгалтерському обліку на підприємствах	216
<i>Домрачев В. М., Третиник В. В., Гуляницький Л. Ф.</i> Застосування скорингу в системі Sas enterprise miner для прогнозування неплатоспроможності банку	218